РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday, and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., субота 23-го жовтня 1915. Ч. 125. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Saturday, October 23, 1915. N. 125.

БОЛГАРИ ІДУТЬ НА УЕСКІБ І КУМАНОВО.

Серби стратили 2.000 людий в полонених і 12 гармат.

Німецькі війска під Ригою.

Англія обіцює за поміч Греції остров Кипр.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

БОЛГАРИ ПОЛОНИЛИ ПОНАД 2.000 СЕРБІВ І ЗДОБУЛИ 12 ГАРМАТ.

СОФІЯ, 20. жовтня. — Болгарський генеральний штаб оголосив отсей звіт:

„Наші війска, які на цілій лінії перейшли границю і находять ся на сербській території, віднесли слідуючі успіхи:

„В долині ріки Тімок заняли наші війска 5 сербських сіл. На полудне від Власіни заняли вони пасмо гір. В отсій битві брала участь головно кіннота. 180 Сербів найдено убитих на побоєвищи а 50 полонено.

„Дальше на полудне коло Султан Тепе наші війска перевели вдатний напад на сербські становища від півночи а рівночасно заскочили їх і від полудня. Важна з воєнних зглядів місцевість Султан Тепе, здобута. Серби стратили 2.000 в полонених і 12 гармат".

БОЛГАРИ ПЕРЕТЯЛИ В ДВОХ МІСЦЯХ ЗЕЛІЗНИЧИЙ ШЛЯХ НІШ-СОЛУНЬ.

ПАРИЖ, 21. жовтня. — Вчерашний урядовий сербський звіт з Нішу подає що болгарські війска в двох місцях перетяли зелізничий шлях, який веде до Солуня, і що сербська армія находить ся у великій небезпеці.

Урядовий звіт звучить:

„Положенє стаєть ся з кождою хвилею більше і більше грізним. Сербські війска борють ся героїчно, але сильний наступ австрійсько-німецьких війск від півночи і болгарської армії від сходу загрожує сербській армії відотненем її відвороту. Серби нетерпеливо дожидають прибутя союзних війск на поміч.

„Серби держать в своїх руках на півночи лінію: Раханач-Александровач-Козмай до правого берега ріки Колюбари, на сході лінію: Заєчар-Княжевач-Пірот-Власіна. Однак Болгари здобули Враню і Волоссо і тимсамим перетяли в двох місцях полученє між Нішом а Солунем".

ЗДОБУТЄ ІШТІПУ І КОЧАНИ.

ПАРИЖ, 21. жовтня. — Атенський кореспондент доносить:

„Велика битва відбуваєть ся в горах коло Власони і Кочани.

„Часописи подають, що сербські війска по занятю Болгарами Іштіпу і Кочани розпочали відворот в напрямі Уескібу. Цивільне населенє одержало приказ опорожнити Уескіб.

„Посли чотирох союзних держав опустили Ніш і відїхали до Краєва.

„Болгарська армія прямує на Уескіб і Куманово".

ЗДОБУТЄ РАДУЄВАЧА.

ПАРИЖ, 21. жовтня. — З Нішу доносять, що болгарські війска здобули місто Радуєвач.

Радуєвач лежить в північно-східній части Сербії, недалеко границї Румунії і Болгарії.

ФРАНЦУСЬКІ І АНГЛІЙСЬКІ ВІЙСКА НЕ БРАЛИ ДОСИ УЧАСТИ В БИТВАХ З БОЛГАРАМИ.

СОЛУНЬ (Греція), 20. жовтня. — Союзні війска, які висїли тут, щоби іти на поміч Сербії, ожидають прибутя дальших скріплень, щоби відтак розпочати наступ на Болгарію. Наразі заняли французькі війска лише долішну часть зелізниці, яка веде зі Солуня до Нішу.

Перед двома днями доносили неурядові телеграми з Лондону, що французькі війска ввійшли вже на територію Болгарії і здобули місцевість Струміцу. Однак новійша телеграма подає, що французькі війска все ще коло Солуня. Тимсамим всякі поголоски про здобутє Струміци є неправдиві.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ІДУТЬ НА ШАБАЧ І ПЕТРОВАЧ.

ВІДЕНЬ, 21. жовтня. — Серби уступають на цілій лінії поволи назад.

Урядовий звіт подає отсе:

„Союзні війска наступають дальше наперед. На північно-західнім фронті австрійські війска прогнали Сербів зі сильних становищ коло Ріпаня і прямують на Шабач.

„На полудне від Пожаревача заняли союзні війска кілька сербських місцевостий в околиці Петровача".

ВЕЛИКА ВОЄННА ДОБИЧА ПРИ ЗДОБУТЮ ВРАНЇ.

СОФІЯ, 21. жовтня. — Болгарський урядовий звіт подає отсї вісти про здобутє Вранї:

„Скількість воєнної добичі, яка попала ся в наші руки по здобутю Вранї, ще не зовсім обчислена. Дотепер начислено два міліони патронів до крісів. У воєнних маґазинах найдено тютюну у вартости одного міліона франків ($200.000) і один міліон кільограмів сіна".

ПЕРЕПРАВА ЧЕРЕЗ ДУНАЙ БЕЗ УЖИВАНЯ МОСТІВ.

БЕРЛІН, 20. жовтня. — Німецькі воєнні критики уважають переправу австрійсько-німецьких війск через Дунай і здобутє Білгорода великим воєнним ділом. Про се пишуть вони ось що:

„Успішний перехід через так широку ріку без моста і маючи перед собою ворога, є воєнним здобутком, якого не стрічаємо в цілій історії воєн".

Союзні війска переправили ся через ріку Дунай напроти Білгорода при помочи кораблів і лодок.

АНГЛІЯ ОБІЦЮЄ ГРЕЦІЇ ОСТРОВ КИПР.

АТЕНИ, 20. жовтня. — Англійське правительство через свого посла в Атенах веде переговори з Грецією. Англія годить ся на відступленє острова Кипру в користь Греції, коли вона дасть поміч Сербії проти німецьких союзників.

Остров Кипр належить під сю пору до Англії. Він числить около 300.000 грецького населеня і є щодо величини третий з ряду остров на Середземнім мори.

АНГЛІЯ ГРОЗИТЬ ГРЕЦІЇ ВІЙНОЮ.

АТЕНИ, 21. жовтня. — З достовірних жерел доносять, що англійське правительство зажадало від Греції вияснення щодо її становища супроти теперішних подій на Балкані. Англія мала зажадати від Греції розпущеня війск до дому.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ СПОКІЙ.

ВІДЕНЬ, 21. жовтня. — Головна австрійська кватира доносить:

„В Галичині і Буковині не зайшли жадні важнійші зміни".

Перед кількома днями приватні донесеня з Риму принесли вість, що австрійські війска опорожнили Чернівці. Отся вість є неправдива і без найменьшої підстави, бо австрійські війска стоять на російській території в Бесарабії.

КОЛО ЧАРТОРИЙСКА МОСКАЛІ СТРАТИЛИ 1.300 В ПОЛОНЕНИХ.

ВІДЕНЬ, 21. жовтня. — Австрійський ґенеральний штаб подає отсї вісти про послідні битви на Волини:

„На Волини через два дні мала місце битва на захід і північний захід від Чарторийска. Всї напади Москалїв відбито з великими стратами для неприятеля.

„У вчерашній битві здовж ріки Стира на Волини наші війска полонили 1.300 салдатів і здобули 3 машинові кріси".

АРМІЯ ГІНДЕНБУРҐА ПІД РИГОЮ. 1.725 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛЇВ.

БЕРЛІН, 21. жовтня. — Північна німецька армія, яка оперує на полудне від Риґи, віднесла нові успіхи і зближаєть ся до Риґи.

Урядовий звіт звучить:

„На північний схід від Мітави наші війска дійшли до ріки Дини між Борковіц а Берземінде. Число Москалїв, полонених у тій битві, зросло на 1.725. Крім того здобуто від Москалїв 6 машинових крісів".

КОЛО БАРАНОВИЧ ВІДБИТО НАПАД МОСКАЛЇВ.

БЕРЛІН, 21. жовтня. — З головної кватири доносять:

„На схід від Баранович війска князя Леопольда відбили всї напади Москалїв".

Телеграми з Петрограду принесли вість, що в околиці Баранович російські війска відобрали від Німців кілька сіл, причім полонили 85 офіцирів і 3552 жовнірів та здобули 10 машинових крісів і одну гармату.

ЦАР ПЕРЕВОДИТЬ „РЕФОРМУ".

БЕРЛІН, 20. жовтня. — Після приватних вістий з Росії на улицях Петрограду прийшло до нових кровавих заворушень. Велика товпа народа під проводом соціялістичного посла Чехідсе домагала ся на вічу, яке відбувало ся під голим небом, від російського правительства отвореня думи.

Підчас віча впали на товпу козаки. Богато осіб убито і ранено. Звісного провідника робітників Шинґарева увязнено.

ЯПОНІЯ ДОСТАВЛЯЄ РОСІЇ ВОЄННІ МАТЕРІЯЛИ.

ТОКІО, 20. жовтня. — Достава воєнних матеріялів для Росії Японією прибирає щораз більші розміри. Російське правительство дало Японії великі замовленя на доставу желізничих возів, льокомотив, шин, гармат, крісів, амуніції, чобіт і инших воєнних матеріялів. Великі замовленя спричинили високий зріст ціни за сирі матеріяли; і так примімром ціна зеліза за одну тону піднесла ся з $32.50 на $67.50. Ціни ідуть ще дальше в гору. Російський торговельний дім у Владивостоці замовив в японській фабриці за $8,500.000 воєнних матеріялів, які мають бути доставлені до кінця цьвітня слідуючого року.

Російське правительство платить за товари державними паперами.

НІМЦЇ ПОЛОНИЛИ В ШАМПАНЇЇ ЗНОВА ОКОЛО 400 ФРАНЦУЗІВ.

БЕРЛІН, 20. жовтня. — Короткий звіт головного німецького штабу звучить:

„Німецькі війска на північний схід від Пріне (в Шампанії) здобули перші окопи Французів, беручи в полон 4 офіцирів і 364 жовнірів. Крім того здобули вони 3 машинові кріси, 3 машини до киданя мін і значну скількість воєнних матеріялів.

„В околиці Міделкерке (в Бельгії) зістрілено англійський літак і полонено офіцира".

НІМЦЇ ВПЛАТИЛИ НА ВОЄННУ ПОЗИЧКУ ВЖЕ ПОНАД $2.000,000.000 ГОТІВКИ.

БЕРЛІН, 21. жовтня. — На трету воєнну позичку, яку Німеччина затягнула у висоті 2½ міліярда долярів (10 міліярдів марок), вплачено по день 18. жовтня 2.067,250.000 долярів (8,269,000.000 марок) в готівці. Се рівнаєть ся 86% цілої позички.

По день 18. жовтня були сторони, беручі участь в позичці, зобовязані вплатити лише 30% деклярованої суми. Новійша телеграма вказує однак, що сторони зложили майже три рази тільо, як були зобовязані. Се сьвідчить про велику фінансову силу німецької держави, помимо того, що вона зовсім відокремлена від сьвіта і мусить о всї потрібні фінансові жерела старати ся у себе самої.

„НАХОДИМО СЯ В ПРИКРІМ ПОЛОЖЕНЮ" — ПИШЕ АНГЛІЙСЬКИЙ КРИТИК.

ЛОНДОН, 20. жовтня. — „Ми находимо ся в прикрім положеню", пише воєнний критик в часописи „Івнінґ Стандард". „Се не є перший раз, що ми найшли ся в такім положеню, бо наша справа висїла вже на волоску коло Камбре 26. серпня 1914 р., а в рік опісля у Фляндрії (перший і другий наступ Німців у Франції і Бельгії. — Ред.), але тоді ми про се не знали. Нині ми є сьвідомі сего.

„Ми стратили віру в спосібности наших державних мужів, в спосібности наших ґенералів і в добру волю народа в справі його помочи у веденю війни. Три або чотири важні питаня займають наших політиків і суспільність та грозять упадком теперішному правительству. У Франції уступив найбільше звісний міністер. В Росії довірє народа до правительства захитане. Чотири великі державы показують собі взаїмно найліпшу волю, але кожда з них має богато внутрішних клопотів.

„По стороні неприятеля стрічаємо повну єдність щодо цїли, згідність у веденю війни і неустаючу готовість жертвувати все. Тут Німців здержано, там відбито, але вони можуть сьміло сказати, що після битви над рікою Марною (у Франції в серпни 1914 р. — Ред.) вони не програли ні одної тяжкої битви, що вони здобули Польщу та що тепер заливають своїми війсками Сербію".

Перший Український Сойм

В АМЕРИЦІ

відбудеть ся

В СУБОТУ 30-го ЖОВТНЯ С. Р.

в „COOPER UNION HALL"

В НЮ ЙОРКУ.

Наради соймові розпічнуть ся о год. 9 рано. Пополудни тогосамого дня відбудеть ся

ВЕЛИКИЙ ПОХІД

всїх нюйорських і дооколичних українських Товариств і Братств з прапорами і музиками головними улицями міста. Похід вирушить т о ч н о о год. 3-ій попол. з Вашінґтон Сквер, де всї українські місцеві і дооколичні Товариства і Братства мають зібрати ся точно о годині 2.30 п о п о л. на улицях, назначених комітетом.

Вечером о годині 7-ій відбудеть ся в Купер Юніон Гол (3-та евня межи 7 і 8 ул.)

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.

ВСТУП НА КОНЦЕРТ 25 ЦНТ.

ЗАЯВА.

З уваги, що з приводу виборів до Загального Українського Комітету у Злучених Державах появили ся аґітаційні картки, а опісля в часописях заміти, начеб ті картки видали урядники У. Н. Союза, для оминеня всяких дальших непорозумінь заявляємо отсим на основі уповажненя, що з тими аґітаційними картками не мають нічого спільного ані урядники У. Н. Союза, ані Просьвітної Комісії У. Н. Союза, ані У. Н. Ради, ані члени Редакції „Свободи", ані навіть робітники в Адміністрації і Друкарни „Свободи". З уваги на те всякі заміти вважаємо за звернені на невідповідну адресу і тимсамим нестійні.

Редакція „Свободи".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0,75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА СПРАВА В РОСІЇ.

Російська держава як в своїй історії так і в теперішности є **типовою державою національного поневоленя.**

Не говорячи вже про землї, здобуті війною, — вона старає ся навіть землї, які прилучили ся до неї міждержавними договорами і супроти яких обовязала ся вона шанувати їх вольности, як найшвидше і як найбільше поневолити.

Яркий примір з історії: — **Україна злучила ся з Росією Переяславським договором 1654. р. яко вільна держава,** яка признала тільки над собою зверхність московського царя. — а тепер стертий з неї усякий слїд не тільки державної окремішности, але й супроти **національної окремішности** українського народу Росія стоїть на становищи: „не было, нѣтъ и быть не можетъ".

А з теперішности подібний примір — **Фінляндія,** якої автономію Росія щораз більше обкроює, змагаючи до того, щоби з країни, яка має в російській державі окреме правно-державне становище, зробити вкінци звичайну російську ґубернію.

Щодо національної справи між Росією самодержавною (до 1905 р.) і Росією „конституційною" нема ніякої ріжниці. Всї недержавні народи поневолені не тільки щодо національних прав, але і та їх національна приналежність вилива̂є також на обмежене в загально-громадянських правах. Та „рівність перед правом" без ріжниці національности й релїґії, яка є основою новочасного державного ладу, в „конституційній" Росії є покищо недосяжним ідеалом; ріжним законним обмеженям для „инородцевъ" та „иновѣрцевъ" не видно кінця.

Обмежена також громадянська дїяльність в области національного житя, приватна національна школа не допускає ся або зовсїм, або з такими обмеженями, які роблять її і з національного і з педаґоґічного і з особистого погляду безвартною; національні товариства, інституції, орґанізації підлягають значно більшим обмеженям і заборонам ніж подібні громадянські орґанізації російські; розвиток національного письменства (публїцистика, лїтература, наука) також обмежений особливими постановами для „инородцевъ" або майже й зовсїм унеможливлений.

При такім відношеню держави до національної справи про признане національних прав в области державного житя і мріти нічого. Держава виступає скрізь виключно в російській-національній формі, яко російська національна держава; всї инші народи її — се не повноправні члени держави і співучасники державного житя, тільки раби російської нації, яка вважає себе будівничим і володарем держави.

Нема сумніву, що побідна війна, окриваючи славою і скріпляючи теперішний уряд, який стоїть на становищи, що всї недержавні народи се раби російського державного народа — припізнила би висше зазначений розвиток в напрямі признаня національної рівноправности. Натомісць погром Росії в теперішній війні, компромітуючи й ослабляючи теперішний уряд, а за те скріпляючи тимсамим політичну силу опозиційних і революційних партій, причинив би ся до прискореня того розвитку.

З того виходить, що положене недержавних народів в російській державі таке, що в їх інтересі лежить погром Росії в теперішній війні. Погром ослабить теперішний реакційний уряд, викличе невдоволене широких народних мас, висуне на чергу дня політичні і суспільні реформи, а ті реформи, йдучи в напрямі установлюваня й укріпленя справжнього конституційного ладу, принесуть також поліпшене положеня недержавних народів.

Все сказане про положене недержавних народів у російській державі відносить ся також **до українського народу** — з тим додатком, що з усїх „инородцевъ" положене українського народу найтяжше, найгірше.

Коли „инородство" всїх инших „инородцевъ" вважає ся — що так скажемо — „прирожденим", отже „невольним" гріхом, який через те терпить ся в Росії — **то „инородство" Українця вважає ся гріхом сьвідомим, сьвідомою зрадою супроти „великого єдиного російського народу", злочином, якого не можна терпіти.** Російська держава стоїть на тім, що нема окремого українського народу, тільки єсть „малоросійська галузь" „єдиного російського народу", а хто з членів сеї „малоросійської галузи" не признає себе членом „єдиного російського народу", тільки вважає свій нарід окремою українською нацією, той є зрадник „єдиного російського народу" і російської держави.

Через те всяку прояву української національної сьвідомости, всяке змаганє ширити ту сьвідомість в народних масах, всяку українську національну творчість вважає ся зі становища російської держави злочином вже тільки через те, що вони — українські, що змагають до того, щоби з „малоросійської галузи" „єдиного російського народу" витворити окремий український нарід, українську націю в новочаснім розуміню слова.

Причини сього зовсїм ясні. Доки вдержує ся видумка, що український нарід се „малоросійська галузь" „єдиного російського народу", доти російський нарід може вдержати ся на становищи „будівничого і володаря держави", доти російська держава може зберігати характер **російської національної держави.** Але все те стане неможливе тодї, коли та ніби-то „малоросійська галузь" „єдиного російського народу" через національну сьвідомість стане окремим українським народом. Тодї видумка „єдиного російського народу" зникає і справжний російський (московський) нарід стає меньшостю в державі; **тодї Росія з російської національної держави мусить перемінити ся в державу національностий.** Значить, при помочи видумки, що український нарід се „малоросійська галузь „єдиного російського народу", вдержує ся російський національний характер цїлої держави і через те російський уряд так старає ся всїми силами здавити розвиток національної сьвідомости українського народу.

Та не тільки російський уряд, як в минувшости так і в теперішности, ставить ся ворожо до української національної справи. Також **російське громадянство,** навіть в тих своїх ґрупах, що борють ся против теперішного уряду, не виснило собі як слїд, як поставити ся до української національної справи. Всїм є ще в тямці виводи одного з лїберальних лїдерів, Петра Струве, який разом з чорносотенцями взяв ся обороняти думку, що український нарід не окрема нація, тільки „малоросійська галузка" „єдиного російського народу". Тим меньше забули ся недавні слова одного з лїдерів конституційно-демократичної партії, думського посла Маклакова, який в марті минулого року з приводу процесу галицьких москвофілів Бендасюка і товаришів у Львові висловив погляд, що становище галицьких москвофілів, які вважають український нарід частю російського народу, зовсїм правильне і оправдане.

Очевидно, серед російського громадянства є одиниці і групи, які признають українському народови право на самостійне національне житє й виступають проти того гнету, який налягає в російській державі на український національний розвиток. Але мало хто з них має сьмілість політичної думки довести діло до кінця і признати українському народови право повної національної рівноправности і яко здійснене сього права — **автономію України.**

Коротко кажучи, положене українського народу в Росії гірше ніж инших народів, а вигляди на здобуте національних прав — меньші.

РОДИМЦЇ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ВІТРЕ БУЙНИЙ!

Чого вітре, чого буйний
Дмеш на Україну?
Вона і так обідрана,
Вона сиротина.

Було колись і в нас тепло,
Було — та пропало,
Засвистіла хуртовина
І холодно стало.

Не вій, вітре, від півночи,
Ми тебе благаєм,
Бо спинити тебе, вітре,
Ми сили не маєм.

Повій, вітре тихесенький,
Зза синього моря,
Та принеси в Україну
Козацькую волю.

О. Я. Верниволя.

ФОНД ОБОРОНИ МИРОСЛАВА СІЧИНСЬКОГО.

98. Вунсокет, Р. Ай. Тов. „Запорожська Січ", від. 206 У. Н. Союза, зарядило збірку жертв по домах наших земляків. Жертви зложили отсї добродії: „Запорожська Січ", від. 206 У. Н Союза, $25.00: о. В. Турула, Н. Куцярський і М. Галас по $2.00; В. Чагарин, П. Мішанець, М. Вецал і П. Кульчицький по $1.00; С. Лемішка, М. Рибак, Я. Чагарин, П. Чагарин, М. Чагарин, П. Сталений, І. Тепер, І. Рацко, К. Модь, М. Вареница, З. Загородна, С. Підчаша, М. Сидір, Марія Чофай, Я. Бардачевський, П. Косик, А. Сусла, П. Дудар, А. Морська, К. Грушка, М. Кінаш, О. Косюк, А. Герман, А. Хрупалик, Г. Кравець, А. Затонська, Параскева Флинк, М. Строцька, П. Олїйник, М. Рапко, Г. Кіт, Т. Петрушка, М. Буката, Т. Гуцаль, М. Лозинська, С. Сабатович, Д. Ремінник, С. Ґурґиль, В. Липський, З. Процик, М. Самборський, І. Янчишин, А. Басан, Д. Герман і М. Запітний по 50 цнт.; М. Голод 40 цнт.; Г. Гайковий 30 цнт.; І. Паньків, О. Литвинець, Г. Сїлїнський, П. Савечка, М. Пророчок, Т. Пригода, З. Бачинська, А. Перешлюга, П. Сулима, А. Пошла, Т. Пелех, Т. Копистинська, І. Околїта, А. Околїта, М. Бабій, І. Городицький, Д. Бойко, В. Копитко, Г. Гудима, Д. Сїлїнський, П. Схаб, Л. Стадник, М. Висплюк, Д. Олїйник, К. Гуменюк, П. Василишин, М. Городецький, Я. Процишин, А. Борис, М. Мішанець, Т. Лемішка, М. Спібак, В. Пасичняк, В. Кінаш, А. Ґуда, М. Заяць, С. Слободян, М. Янчишин, М. Новак, І. Кісїль, М. Білик, М. Щенбар, М. Герман, В. Козак, С. Коніцький, М. Ґловак, М. Познанський, В. Квятковська, М. Міхаловський, А. Коцюбинська, М. Якубів, Я. Морська, П. Кічак, Я. Бродай і А. Демків по 25 цнт.; Д. Хрупалик 20 цнт.; І. Сулима і М. Шпак по 15 цнт. А. Сарахман, А. Федюк, В. Бабій, Ф. Буднїк, Л. Живокарта, О. Рогожинський, Г. Маслюк і В. Буката по 10 цнт.; А. Жалобик і М. Пліхта по 5 цнт. — Разом **$74.35**

В новисшім виказї пропущено правдоподібно котрогось зі жертводавців, бо сума виказаних жертв дає $73.35, підчас коли колектори віддали $74.35. Коли би хтось з пропущених зголосив ся, його імя подамо в однім із слїдуючих виказів.

Колекторам: Д. Бойкови, Я. Процишиному, П. Мішанцеви і С. Ґурґилеви складаємо за труд щиру подяку. — Стефан Лемішка, предс.; Андрій Басан, кас.

99. Ґренд Репідс, Міш. На руки членів комітету: Пилипа Ромашина і Івана Паночика зложили жертви отсї добродії: „Укр. Народне Товариство" і Читальня „Просьвіти ім. Мир. Січинського" $25.00; Стефан Таращук, Лука Іщук, Петро Козак, Іван Пилипчук, Тимко Гевусь, Василь Шустакевич, Никифор Кушнїр, Дмитро Шустакевич, Григорій Сердинський, Кость Дідух, Теодор Бабій, Пилип Ромашина, Іван Паночик, Дмитро Рибачок і Василь Іщук по $1.00; Семен Рибачок, Яків Кузьма, Григорій Волосецький, Михайло Грушка, Антін Гринчишин, Андрій Ґроґола, Іван Буник, Михайло Гевусь, Дмитро Козак, Семен Морикvас, Антін Волосецький, Никита Гнатишин, Антін Гарматюк, Василь Олїйник, Марія Бабій, Стефан Капавал, Стефан Бабій, Мирон Гринчишин, Пилип Блашко, Григорій Кравчук, Василь Корнїй, Пилип Заяць, Ілько Волосецький, Никита Кузьма, Іван Заяць, Григорій Буткевич, Максим Гевусь, Дмитро Будзан, Михайло Коняк, Теодор Богачик, Василь Паночик, Кость Кисїль, Теодор Чорний, Григорій Гевусь, Андрій Додик, Дмитро Воробець, Паранька Воробець, Чеслав Куртика, Андрій Ковалишин, Роман Грибик, Прокіп Ромашина, Танас Мамреґа, Григорій Пічуґа, Іван Ружила, Іван Жук, Теодор Мазурик, Паранька Мазурик, Іван Гапій, Теодор Волосецький, Мілько Мазурик, Казимір Відлїнський, Теодозія Відлїнська, Микола Шустакевич, Михайло Кальчук і Юстина Кальчук по 50 цнт.; Іван Гевусь, Григорій Блашко, Петро Богар, Семен Мазурик, Микола Богар, Павло Мазурик, Іван Венґер, Дмитро Олїйник, Михайло Заяць, Григорій Кушнїр, Аксентий Блашко, Онуфрий Олїйник, Роман Кузьма, Петро Пилипчук, Іван Вареница, Дмитро Волосецький, Іван Василинюк і Франко Якубовський по 25 цнт. — Разом **$72.00**

100. Монесен, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 4. Р. Н. Союза, ухвалило на зборах дня 10. жовтня 1915 р. **$50.00**

101. Гейзелтон, Па. На руки Йос. Родинського зложили жертви отсї добродії: Тов. М. Січинського; від. 25 У. П. Р. О. $15.00; Василь Козюк $1.50; Стефан Максимишин і Никола Осадчук по $1.00; Теодор Палагнюк, Онуфрій Шараварко, Йосиф Родинський, Никола Яцишин, Яків Статкевич і Стефан Сушко по 50 цнт.; Никола Триш і Алексій Триш по 25 цнт. — Разом **$22.00**

102. Нантікок, Па. На руки Дмитра Риґля зложили отсї жертви: Тов. „Любов" в Рон Ст., від. У. П. Р. О. $10.00; Василь Кравс $1.50; І. Терпеливець, Д. Риґель, Д. Булик, Д. Базилевич, Д. Гривняк, В. Сиркіс, І. Злонкевич, І. Дубик і М. Дудич по 50 цнт.; С. Гавришко, Т. Янишин, В. Лаґода, І. Базилевич, І. Судя, С. Мандяк, М. Батенчук і Ф. Мельник по 25 цнт. — Разом **$18.00**

103. Фол Рівер, Масс. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 22 У. П. Р. О., відбуло надзвичайний мітинґ дня 12. жовтня 1915 р., на котрім на зазив предсїдателя зібрали С. Федорчук і Йосиф Литвин жертви від отсих осіб: В. Лїщинський $1.00; С. Федорчук, Ф. Чемериз, А. Ґула, К. Ґула, З. Метельська, К. Литвин, М. Юркевич, П. Федорчук, Я. Ґула, Г. Терешко, С. Багрій, І. Шевців і С. Зельман по 50 цнт.; Я. Заступа, І. Зборівський, Н. Зборівська, К. Бавронич, А. Ониськів, А. Орач, А. Лехман, В. Скібньовський, Д. Шевців, В. Капітан, П. Іськів, Г. Дзюбак, І. Гриньків, М. Войтович і Я. Войтович по 25 цнт.; С. Литвин 20 цнт.; К. Шломяк, С. Шломяк і С. Репен по 10 цнт. Разом $11.75. — На весїлю у Анни Засмути зложили: А. Ониськів 70 цнт.; Я. Шаровський і В. Андрушко по 50 цнт.; Д. Багрій, К. Фалкевич, К. Стасишин, Я. Литвин, Я. Кушляк, М. Капітан, Т. Іжовський, Д. Корбач і А. Засмута по 25 цнт.; І. Голод, С. Шломяк і І. Зборівський по 10 цнт.; Л. Речевський 5 цнт. Разом $4.65. — Приватно зібрано: Ю. Петришин, М. Чубка і Оскар Файнґолд (Жид) по 25 цнт.; М. Сулима 15 цнт. Всї збірки разом **$17.30**

104. Делю, Н. Й. На мітинґу Братства св. Василія Вел., від. 87 У. Н. Союза, дня 10. жовтня 1915 р. зложили на руки М. Чеховича жертви отсї: Братство св. Василія Вел. $10.00; М. Макар $1.00; М. Чехович, П. Трояновський і С. Максимик по 50 цнт.; С. Кінь, Д. Сухина, А. Костецький, Т. Нестор, М. Котанський, Т. Грицко, Л. Курило, Г. Плїшка, М. Бочнович, В. Удич, В. Машляник, Г. Мідак, Т. Кінь і Г. Сухина по 25 цнт.; А. Зачїдло 20 цнт.; К. Сас і П. Смільницький по 15 цнт.; С. Сухина і А. Дурник по 10 цнт.; І. Боцко 5 цнт. — Разом **$16.75**

105. Бостон, Масс. В хатї Теодора Пастущака підчас політичних розмов при вечері: Петро Хома з жінкою Рузею $5.00; Теодор Пастущак з жінкою $4.00; Василь Крушельницький і Михайло Пастущак по $3.00. — Разом **$15.00**

106. Шікаґо, Ілл. На руки Івана Гайовича зложило Братство св. Стефана, від. 222 У. Н. Союза, $8.00; Михайло Рурка $2.00. — Разом **$10.00**

107. Ню Йорк, Н. Й. В. Кметь і п-на А. Кметь по $2.50; В. Петришин 50 цнт. — Разом **$5.50**

108. Скрентон, Па. Братство Усп. Пр. Богородиці, від. 123 У. Н. Союза, жертвувало **$5.00**

109. Фініксвіл, Па. На руки Мартина Воробця зложили жертви: Дм. Савчин і Мартин Воробець по $1.00; Йосиф Гозин 50 цнт.; Іван Гозин, Іван Федак, Никола Фаґа, Атанасій Бокало, Никола Бараницький і Никола Ступницький по 25 цнт. — Разом **$4.00**

110. Ню Йорк, Н. Й. На руки Юрія Гишки зложили жертви отсї добродії: Юрій Гишка, Розалія Копей і Анастазія Копей по $1.00; Матей Максимчук 50 цнт. — Разом **$3.50**

111. Ню Йорк, Н. Й. Гринько Хома зібрав отсї жертви: Гринько Хома, Никола Неруховський і Теодор Садовий по $1.00. — Разом **$3.00**

112. Байон, Н. Дж. Марія Воротник, Ева Гупало і Франк Гупало — походять зі Старого Села (пов. Бібрка) — жертвували по $1.00. — Разом **$3.00**

113. Пінскіл, Н. Й. Андрій Астраб і Ілько Фецич зложили по $1.00. — Разом **$2.00**

114. Джерзи Сіти, Н. Дж. Володислав Мартинець жертвував **$1.00**

115. Алвена, Саск., Кан. І. Кудрик жертвував **$1.00**

116. Джерзи Сіти, Н. Дж. Олекса Білинський жертвував **$0.25**

Сума оголошена в сїм числі „Свободи" виносить $323.65.

Оголошено в ч. 123 „Свободи" $1.337.55.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $1.661.10

При пересилці жертв на Фонд оборони Мирослава Січинського пересилають жертводавці також желаня для п. М. Січинського. З уваги, що ті желаня забрали би дуже богато місця та утруднювали би наглядний перегляд виказу жертв, ми їх на сїм місци не подаємо, а передаємо до рук п. Січинському. За сї желаня Комітет оборони складає щиру подяку.

Всї жертви на повисшу цїль просимо посилати на адресу касієра Комітету оборони М. Січинського:

ANDREW SAWKA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Орест Жеребко.

ПРО ПОТРЕБИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

II.

Приходимо тепер до потреб американських Українців **на поли церковнім.** В Злучених Державах справа церковна стоїть ще найкрасше між нашим народом тому, що нарід там осїв ся в містах і місточках та більше може ґрупувати ся в парохії та удержувати сьвященика і школу. Є і там браки, як і всюди вони є, але вже не такі великі як між нашими імiґрантами в Канадї. Від самого початку нашої еміґрації до Канади панував там хаос на релїґійнім поли. В самих початках розсипаність народу і їх злий матеріяльний стан не позволили їм збудувати церков і удержувати сьвящеників (яких, розуміє ся, не було, хотяй би нарід і всилї був удержувати їх). Такий стан витворив те, що почали десь як зпід землї прокидати ся сьвященики зі звичайних шевців і т. д., з чим починають ся сварнї, процеси, реформи(?). Протестанти, побачивши таке замішанє серед так значного числа католицьких вірних, впали на помисл, що їх мож би відірвати зівсїм від католицької церкви і зробити добрими протестантами. Тому-то пресбітеріянська церков підняла ся коло з'орґанізованя так званої **„незалежної церкви"**, яка й до нинї ще істнує. Нехай ніхто не подумає, що ся церков щобудь реформує або що її цїлию є просьвічувати або реформувати, бо головною її задачею є бути помостом, яким наш нарід мав би перейти в табор анґлїйський і там зникнути. Маючи до дїла з тою так званою церквою, ми маємо до дїла не з тими кількома короткозорими людьми, які пійшли на услуги чужим людям, але з тяжкою, сильною і консеквентною рукою анґлїйських асиміляторів. Я певний, що з тої ґрупи людий, які нинї на услугах пресбітеріянській церкві і з тої горстки їх вірних витворить ся пізнїйше щось подібного як в Галичинї москвофільство і буде на кождім кроці робити кертичну роботу. Томуто канадійські Українці потребують зараз десяток працьовитих сьвящеників, які згуртували би їх разом в громади і зберегли перед львиною лапою. Матеріяльний стан наших еміґрантів в Канадї вже тепер не той, що був в перших роках і нема ніякої обави, що нарід там не може удержати сьвященика; аби лише той сьвященик був ще і чоловіком поза церквою, то всюди будуть йому раді і буде закиданий всїм по уха. Важне дуже те, що сьвященик мусить там поза церковними чинностями робити, або бодай доряджувати народови в справах народних і просьвітних, коротко сказавши, сьвященикам нашим, які би їхали до Канади, **римська справа повинна бути сьвятою, але наша українська справа першою.** Правда, маємо тепер вже свого епископа в Канадї, який безперечно може зробити і є великі надії, що зробить богато для народної справи, але що з того, як маємо епископа, а не будемо мати своїх щирих і патріотичних сьвящеників? Що нам з того, коли наші церкви будуть обсаджені Французами, яких нарід не любить і через них відвертає ся від своєї церкви; бо де нинї в Канадї є француський сьвященик (який приняв наш обряд), там є найбільше приклонників тої так званої „незалежної церкви".

Переглянувши коротенько потреби американських Українців на полях шкільнім і церковнім, з'упинюсь тепер **над питанєм, що може зробити українська преса для збереженя національної сьвідомости серед американських Українців.** Американські українські часописи майже всї (з деякими виїмками) пікл̆ують ся народною справою і роблять дещо для неї, оскільки можуть і вміють. (Більше п. Жеребко не говорить про американські українські часописи, а натомісць говорить, що галицька українська преса може мати велике значінє для американських Українців).

При сїм не зайвим буде згадати, що американським Українцям конечно треба створити **їх питому лїтературу.** Читав я десь, що „Українство жиє мистецтвом", і приглядаючись отак здалека житю американських наших земляків, я бачу, що в тім є богато правди. Не маючи ще своєї питомої матеріяльної культури, якою можна би нам повеличати ся перед другими і яка-б давала нам почуте, що й ми нарід, який докинув і своїх скарбів у вселюдську скарбницю культури, ми головно одушевляли ся своєю піснею, драмою і красним письменством. Мав я нагоду нераз бачити в Америці як залюбки наш нарід співає свої рідні пісні, читає поезію і белєтристику (яку виписує собі зі старого краю) і вважаю, що та пісня й лїтература має дуже поважний і неоцїнений вплив і велику обєднюючу силу для збереженя заморських Українців від зденаціоналїзованя. А щоби і дальше та наша пісня і мова лучила наших вже американських Українців в дальших поколїнях, треба конечно попрацювати комусь над тим, щоби їх познайомити з нею, а також щоби підклади брали ся з тамошних обставин. Вітчину кождий тодї цінить, як її стратить, так і з нашими американськими переселенцями. В Галичинї вони може не читали нічого або дуже мало з красного письменства, та приїхавши до Америки, там почали читати, одушевляти ся своєю піснею, штукою і драмою. Кажуть, що се з туги за вітчиною. Може бути, богато причин, думаю, складає ся на те. Нехай лише той народ співає пісню зі змістом, в якій пробивають ся стремлїня, нехай в нїй говорить ся про те, що повинно бути, нехай він читає белєтристику, яка би виробляла в нього любов до всього рідного, вчила його про його національну окремішність, а осуджувала знїмчених Юрків, — тодї така лїтература питома американським Українцям і обставинам зробила би велику прислугу. І нехай наші письменники памятають, що її конечно треба створити.

До просьвітної роботи над американськими Українцями взяла ся специяльна **„Просьвітна Комісія"**, заснована при першім „Руськім Народнім Союзї", яка має великі задачі перед собою до сповненя. Цїлию комісії є видавати популярне видавництво книжочок, устроювати відчити по ріжних містах, де живе український нарід, посилаючи туди своїх прелєґентів, орґанізувати читальні, бібліотеки, просьвітні й драматичні кружки серед українського населеня і вести подібну культурну роботу. Коли зважимо великий брак сьвідомих і охочих до праці людий, тодї будемо могли собі добре з'ясувати, які трудности лежать перед „Просьвітною Комісією" на порозї її діяльности. Про видавничу діяльність „Просьвітної Комісії" дотепер хоч би і не згадувати. Маючи так велику суму гроша до розпорядимости, Комісія могла за минувший рік видати богато путнїйшого як було зроблено. Та чи оправданим є докоряти за се „Просьвітній Комісії"? Певно, що ні. Час від часу ми все стрічаємо як „Просьвітна Комісія" оголошує конкурси за відчитами, популярними брошурами і т. и. Шинуть, просять і благають, щоби люди написали їм, але охочих не знайшли много. Підчеркнути треба той факт, що очи „Пр. Комісії" є головно звернені до вітчини, щоби в Галичинї або на російській Українї компетентні до сього люди дали їм такі відчити і популярні книжочки. Сподіюсь, що в будуччинї воно буде красше, бо гріхом було би зглядом всеї української справи не звернути на се пильно уваги і не допомогти йому.

Не можу закінчити отсих кілька уваг, не сказавши нічого і про **брак людий на поли економічнім** серед нашого населеня в Америці. Питаю себе нераз, чи ті міліони долярів, які наш зарібник держить в американських щадничих банках, і всї ті гроші, вложені нашими купцями, склепарями і т. д. в економічні спілки (але не наші), не могли би дати почин до створеня українських економічних і фінансових заведень? Так, могли-б; є надія, що і колись воно так станеть ся, але мусимо ждати на добре вишколених в купецтві людий з добрим купецьким хистом і розумом. Дальше про такі річи, що між нашими поселенцями в Канадї всю **торговлю** захопили

в свої руки чужинці (найбільше Жиди), аж соромно згадувати. А мож там заводити свої склепи, кооперативи без ніяких перепон від правительства, не потрібно ходити місяцями за концесіями чи позволенями, лише робити. Та хлібороб не буде продавати цукру. Навіть такі заводи, як українські книгарні, і то найбогатші споміж них у руках чужинців, і рік-річно ховають у свою кишеню тисячі зароблені на наших книжках. Все те дуже невідрадні сторони нашого житя, без усуненя котрих ми не станемо на ноги ніколи.

Еміґрант наш привозить до Америки з собою фізичну силу, яку запрягають і використовують чужі, даючи йому лише на прожиток. Галичина достарчує Америці водоносів і дроворубів в загальнім розуміню тих слів. Не поставили ми там ще свого млина, щоб ту воду звернути на нього, як зробили і роблять там Французи в Канаді, Німці, Ірляндці і Поляки в Злучених Державах. Сподіваймось, що й до нас прийде „той добрий час", а його здаєсь мені і тепер вже мож доглянути в тих безнастанних шуканях наших переселенців за чимось, щоб їх гуртувало в одну суцільну громаду. Прояви того шуканя маємо в таких орґанізаціях як „Просьвітна Комісія" при старім Руськім Народнім Союзі, в зростаючім числі часописий в чисто народнім дусі, в змаганях Українців зі Злучених Держав, щоб заняти якесь політичне становище, в дотеперішних перших політичних пробах канадійських Українців, та їх стремлінях на поли шкільництва — а також і в орґанізаціях українсько-анґлійських учителів в Канаді. Словом сказавши: істнує там рух оживлений, та бракує йому добрих керманичів, які давалиб напрям тим блуканям по нетрах, справляли всю енерґію в одно русло, і виховували наших переселенців після певної ідеольоґії, бо коли й на дальше стремліня американських Українців будуть розбігати ся і взаїмно перечити собі, а інтеліґенти галицькі будуть на все махати рукою, то певно, що тоді сповнить ся погляд зазначений на початку сих уваг. Та так не буде, коли доложимо лише трохи праці.

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(На ранених і вдови та сироти по убитих).

12 Гавстон, Текс. Жертвували: Михайло Балабан $8.00; Іван Балабан $6.00; пані Марія Балабан і Павло Барабаш по $1.00. — Разом $16.00

13. Джерзи Сіти, Н. Дж. Діти п. Василя Татомира: Вікторія, Ольга і Григорій наскладали центами для нещасних сиротят, котрі зістали по наших славних Січовиках, упавших на поли бою за Неньку Україну, квоту $2.03

14. Ню Кенсінґтон, Па. Семен Лебедь жертвував $1.00

15. Веланд, Онт., Кан. Михайло Твердохліб жертвував $1.00

Сума оголошена в сїм числі „Свободи" виносить $20.03

Оголошено в ч. 123 „Свободи" $282.17

ЗАГАЛЬНА КВОТА $302.20

Спростованє: У виказі жертв, оголошенім в ч. 122 „Свободи" (позиція: 39. Байон, Н. Дж.) має бути так: Михайло Бойчук доручив збірку, зібрану від гостий на хрестинах у Н. Федишина, в квоті $4.60.

ДОПИСИ.

З HOUSTON, TEX.

„Нехай жиє вільна Україна без хлопа і пана". Нехай жертви наші збудують кріпкі стовпи, якіб дали рішаючий вислід бажаня нашого великого народа, а якого ворог так замучив, приспав віками та скував кайданами.

Час очікуваний так довго прийшов, а ми стали гідними до попису в боротьбі за наші найдорожші ідеали. Цьвітка з офір наших замучених і мучених зацвила, муки їх дійшли до нашого зрозуміня, а кров їх сама уложилась в напись заклику: „Боріте ся, поборете!"

Братя і Сестри! Спішім до спільного діла, до одної мети, не жалуймо гроша та праці для наших нуждарів, для наших борців, для вольности нашої України.

Чомуж страшно дати нам заробок одного дня, одного тижня, одного місяця, коли наші борці дали в болях, в муках ціле своє житє; чомуж так велика має бути ріжниця між жертвами одного і тогосамого народа для одної і тоїсамої цїли?

Маючи спосібність, якої віки очікувалось, так мусимо сказати собі, що пора доконати великого діла, еще козацтвом зачатого.

Аби чим скорше се довести, ми мусимо стати добрими, вибраними борцями так, аби усе працювало для добра повзятого діла. Нехай наші гадки, наші слова, наш характер, наше майно йдуть на услуги Неньки поневоленого народа; нехай всї здобутки моральні і матеріяльні злучать одно сильне, велике огниво, одно велике рішуче бажанє „Вольної України", а Бог дасть, що добре зерно щирого сївача посходить, а ми виходити-мемо оглядати гарні жнива. Тоді серця наші радіти-муть, що на нашій ниві показав ся гарний урожай.

Ми, будучи на воли, співати-мемо, що в згоді на воли жити будемо!

Михайло Балабан.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

637. Бостон, Масс. Пп. Василь Цензий (який був предсідателем віча в справі вільної України, що відбуло ся дня 26. вересня с. р.) і Теодор Пастущак (секретар того-ж віча) прислали жертви на Фонд визволеня України, зібрані на вічу і перед вічем (поіменний виказ жертводавців оголосить ся пізнійше), в квоті $250.00

638. Гавстон, Тексас. Михайло Балабан надіслав на руки редакції „Свободи" отсї жертви: На Фонд визволеня України зложили: Михайло Балабан $10.00; Іван Балабан $6.00; пані Марія Балабан і Павло Барабаш по $2.00. Разом $20.00. — На голодуючих в старім краю жертвували: Михайло Балабан $8.00; Іван Балабан $6.00; пані Марія Балабан і Павло Барабаш по $1.00. Разом $16.00. — Загалом $36.00

Від Редакції: Коли підсумуємо усї жертви, які зложили панство Балабани і п. Павло Барабаш на народні цїли (осібні їх жертви є оголошені в нинїшнім числї „Свободи" в рубрицї „Дар для Українських Січових Стрільців, а осібні будуть оголошені у слїдуючім числї в рубрицї „Фонд оборони Мирослава Січинського), то побачимо, що п. Михайло Балабан жертвував разом $30.00, п. Іван Балабан $20.00; пані Марія Балабан $5.00, п. Павло Барабаш $5.00. Всї четверо загалом — $60.00. Скажіть, чи імена тих добродїїв, тої ідеальної української родини, не варто затямити собі по вічні часи? Чи богато подібних патріотів найдеть ся на нашій заморській Україні?... Пан Михайло Балабан прислав нам разом зі своєю збіркою і гарну допись, яку містимо на иншім місци отсього числа „Свободи". Коби той горячий поклик п. Балабана найшов відгомін в серцях наших земляків, особливо тих, що до всїх народних потреб відносять ся холодно і байдужно — якже тоді радїлаб наша заплакана Мати Україна!

Коли Ви, чесні наші Земляки в Америцї, думаєте, що такі Балабани і Барабаші заслугують на загальне признанє, то ступайте громадно у їх слїди, а се буде для них найбільшою нагородою за їх щирість і щедрість для улюбленої ними України, котрій вони бажають гарного жнива: свободи, волї і братньої любови.

639. Йонкерс, Н. Й. На вічу в справі вільної України, яке відбуло ся дня 17. жовтня с. р., зібрано на Фонд визволеня України $54.74; розходу було $18.75, остало $35.99. — До „Свободи" прислано $35.90

640. Куртіс Бей, Мд. У п. Гринька Шульки дня 18. жовтня с. р. заходом пп. Б. Сьвіршка і Н. Дурдели зібрано від гостий на вдови і сироти в старім краю: Гр. Шулька, Б. Сьвіршко, І. Шулька і Н. Дурдела по $1.00; К. Крупа 75 цнт.; А. Воронка, Гр. Бугай і М. Штанкевич по 50 цнт.; А. Сьвіршко, Ч. Ротоцький, П. Ранц і Ф. Стець по 25 цнт. Разом $7.25. — На весїлю у п. Петра Цїлїнського дня 18. жовтня с. р. заходом пп. Б. Сьвіршка і А. Шандрівського зібрано від гостий на вдови і сироти в старім краю: В. Чачка і В. Чеховський по $1.00; А. Шандровський, В. Смульський, І. Цїлїнський, П. Цїлїнський, П. Бартох і Д. Фаріон по 50 цнт.; А. Вівсяний, Ф. Дипута, І. Баворовський, М. Марек, В. Чачка, К. Кульчицький, І. Новаковський, І. Цїлїнський, С. Чайковський, А. Барановський, І. Букат, Я. Біленький, І. Миськів, Т. Гальчук, М. Вітовський, П. Чайковський, М. Валеґа, В. Корчинський, А. Блаупяк, А. Блаупяк і П. Ґовда по 25 цнт.; В. Шило 20 цнт.; В. Крушельницький і А. Химяк по 10 цнт.; Т. Колодницький і П. Фаріон по 5 цнт. Разом $10.75. — Обі збірки загалом $18.00

Всїм жертводавцям складаєть ся щиру подяку. — А. Шандровський.

641. Сиракюз, Н. Й. На весїлю у Ілька і Теклї Каменюк промовив горячо до гостий Сильвестер Кашубинський і попросив їх, щоби не забували за вдови і сироти по погибших у теперішній війнї Українцях. На руки Петра Танасишина і Сильвестра Кашубинського зложили: І. Каменюк, С. Кашубинський і С. Журанський по $1.00; С. Бендерський, Н. Фішер і Л. Котик по 50 цнт.; Н. Танасишин, Н. Дзедзух, М. Лїшнецький, Н. Дідуник, Н. Мочій, І. Луцишин, М. Трач, Н. Танасишин, В. Окіпна, Я. Киндзерський, В. Гуменюк, А. Бузько, Н. Трач, А. Окіпний, С. Баба, А. Ґожак, Н. Кіндрат, В. Прокопяк, Д. Котик, О. Шпидь, М. Мерва, Л. Рездів, В. Цимряла і А. Фішер по 25 цнт.; Я. Бугай, Ф. Семендяк і А. Гриник по 20 цнт.; Я. Колісовський 15 цнт.; Н. Болюх, Д. Савчук, О. Бузько, О. Чорна, Рузя, А. Риґайло і М. Красовецька по 10 цнт. — Разом $12.00

642. Форд Сіти, Па. На хрестинах у Івана Крушельницького на поклик Йосифа Драгана жертвували на Фонд визволеня України слїдуючі гостї (гроші надіслав п. Лука Пельц): Іван Крушельницький, Іван Зеленюх, Онуфрій Мищишин і Лука Пельц по 50 цнт.; Ілько Маґдій 40 цнт.; Михайло Гуменда, Ольга Драган, Філярет Джуґан, Василь Сенько, Володимир Крушельницький, Розалія Бобак, Стефан Гнатів і Йосиф Драган по 25 цнт. — Разом $4.40

643. Ню Йорк, Н. Й. На весїлю Івана Дячуна (сина Савіюна) зложили на руки Теодора Скорбогатого з Лоді, Н. Дж., на Фонд визволеня України: Іван Дячун $1.00; Теодор Скорбогатий 50 цнт.; Луцько Драган 35 цнт.; Юрко Дячун, Стефан Вутрин, Лев Шілецький, Григорій Ниприїв і Никола Заробенний по 25 цнт.; дрібними датками 90 цнт. — Разом $4.00

644. Ню Йорк, Н. Й. На весїлю Олекси Ганца зібрав Йосиф Васильців на український дневник у Відни: О. Васильців 60 цнт.; О. Ганц 25 цнт.; дрібними датками $1.15. — Разом $2.00

645. Нортгемптон, Па. Стефан Ковалишин жертвував на Фонд визволеня України $2.00

646. Ню Кенсінґтон, Па. Семен Лебедь жертвував на Фонд визволеня України $1.00

647. Рочестер, Н. Й. Евстахій Кохан жертвував на Фонд визволеня України $1.00

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $366.30

Оголошено в ч. 123 „Свободи" $23.012.27

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $23.378,57

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНСЬКИХ МЕШКАНЦІВ В ДЖЕРЗИ СІТИ І ОКОЛИЦИ.

Як відомо Вам, Вп. Родимцї, з часописий, в суботу 30-го жовтня с. р. відбуде ся в Ню Йорку, Н. Й., Перший Український Сойм і манїфестаційний похід по улицях міста Ню Йорку. На Соймі возьмуть участь делєґати всїх українських Товариств зі Злучених Держав і поодинокі люди, котрим час позволить бути. В манїфестаційнім поході возьмуть участь делєґати Сойму, всї члени українських Товариств і Братств з Ню Йорку і околиці і всї Українцї, котрі не належать до жадного Товариства чи Братства, а чують себе синами і доньками великої української нації.

В Джерзи Сіти, Н. Дж., завязав ся Комітет зі всїх істнуючих українських Товариств і Братств в цїли зорґанізованя як найбільшого числа наших родимцїв до спільного походу і щоби в сей спосіб задокоментувати, що в Джерзи Сіти, Н. Дж., живуть сьвідомі Українцї, котрі своєю присутностю в манїфестаційнім поході співчувають змаганям вільної незавнсимої України і бажають свободи українському народови.

Комітет злучених українських Товариств і Братств поробив всї заходи, щоби похід в Джерзи Сіти, Н. Дж., випав під кождим зглядом вдоволяюче. Висше згаданий Комітет постарав ся від заряду міста о позволенє іти походом по улицях міста Джерзи Сіти, Н. Дж., аж до фери. Ферою похід поїде до Ню Йорку до Десбросес стр., а відтам походом улицями міста Ню Йорку, до Вашінґтон Сквер, де прилучить ся до спільного походу.

Комітет постарав ся о спеціяльні відзнаки і малі фанки українські і американські для всїх тих, хто возьме участь в поході з Джерзи Сіти. Дальше Комітет постарав ся о перворядну музику і гарно викінчену напись, котру буде нести ся в поході, а з котрої кождий переходячий перечитає, які товариства і які люди беруть участь в поході.

Похід з Джерзи Сіти розпічне ся о годинї 1.30 пополудни від Народного Дому при 72 Моріс Стр.

В поході возьмуть участь члени всїх Товариств і Братств, як також кождий Українець і Українка, хто зможе і має охоту стати в ряди походу та своєю присутностю збільшити число учасників і тим звеличати українську громаду в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Дорогі Родимцї! В кого бєть ся людське серце і хто чує себе членом великого українського народа, нехай постарає ся посьвятити пів дня в суботу 30. жовтня с. р. для народної, не партійної, загальної справи. Нехай прийде до спільного походу.

Прийшов час і нагода показати перед сьвітом, що жиє нарід, котрий зве ся український, котрий бажає собі свободи і волї, над котрим знущають ся вороги справедливости і котрий найбільше потерпів знущань та переслїдувань під зглядом національним, економічним і політичним. Наші братя і сестри житє своє дають за Вітчину — житє, що є найдорожше в кождого чоловіка, а ми посьвятім пів дня на висше згадану цїль.

Нехай між нами запанує гасло: один за всїх, всї за одного! Всї за свободу рідної Вітчини. Тож еще раз просимо Вас, приходіть численно і возьміть участь в поході. Беріть зі собою краянів, знакомих, жінок, дївчат, старших і молодших, аби лише збільшити число учасників і своєю присутностю звеличати конечні змаганя українського народу.

Похід, як висше сказано, розпічнеть ся від Народного Дому, тому просить ся всїх Українцїв прибути о годинї 1.30 пополудни під число 72 Моріс Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 21-го жовтня 1915 р.

ЗА КОМІТЕТ:

Михайло Неличава, предс.; **Михайло Баран**, містопредс.; **Антін Онисик**, секр.; **Іван Минула**, заст. секр.; **Михайло Смакула**, кас.; **Евстахій Сойка**, заст. кас.; **Павло Гаврилів**, **Лука Стахурський** і **Михайло Угорчак**, члени Комітету.

Увага для Товариств і Братств, як також поодиноких Українцїв з місцевостий: Нюарк, Елізабет, Перт Амбой, Картерет і других.

Висше згаданий Комітет запрашає Вас до спільної участи в поході в місті Джерзи Сіти, Н. Дж., а опісля до Ню Йорку, Н. Й. Коли би Вам час не позволив на час приїхати до Джерзи Сіти, то з огляду на се, що всїм з Ню Джерзи є найблизша дорога ферою до Десбросес стр., просимо Вас прибути до Ню Йорку на годину 2.30 пополудни, а відси походом пійдемо з музикою і прапорами до Вашінґтон Сквер.

Кожде Товариство чи Братство, коли має свої прапори, нехай возьме їх зі собою. Після позволеня від зверхности міста Ню Йорку, яке на днях отримав джерзисітський Комітет, кожда місцевість з Ню Джерзи і околиць Ню Йорку може мати тільки музик і такі музики, які Товариства будуть уважати за відповідні. „Бандурист" з Нюарку має повне право грати в поході.

РОДИМЦЇ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. Х., Ню Йорк, Н. Й. Причиною того, що від трох місяців дуже мало приходить відомостий з Галичини (листами і в часописях), є се, що в **Галичинї є вже довший час холера** і тому всяка комунікація з поодинокими громадами, навіть зі Львовом, незвичайно утруднена. Треба надіяти ся, що як з осенню постуденїє, то холера пропаде і комунікація знова буде привернена. Тоді безперечно будуть правильнїйше і в більшій скількости приходити відтам до Америки і листи і часописи. Також і листам та часописям з Америки до Галичини буде тоді лекший доступ.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

В неділю 24. с. м. відбудуть ся зборн Українського Народного Дому ім. Т. Шевченка в церковній гали зараз по вечірни. Справи важні. Конечна присутність всїх членів і делєґатів. — **Мих. Андрейчук**, рек. секретар.

ЧАЛИЙ.

З ВОЄННОЇ САЛАМАХИ.

I.

Лодзь упала і Варшава,
Ковно, Гродно впали,
Та всетаки, падаючи,
На місци остали.
Лиш Николай князь великий
Від них відріжнив ся:
Сей, як упав — то з розмаху
В Кавказ покотив ся...

II.

Гарно живе цар Никола,
Хорошо панує —
Чим захоче, в однїй хвилї
Себе іменує:
Генералом, „главним" вождом,
Й колись прочитаєм,
Що „вєшатель" зробив себе
Сьвятим Николаєм...

III.

У маленькій Чорногорі
Править князь Микита,
Що нїколи наїсти ся
Не може досита.
І до війни Чорногору
Спонукав небогу.
Звісно, що де кують конї —
Жаба пхає ногу.

ЦІКАВІ РУХОМІ ВОЄННІ ОБРАЗКИ.

Безперечно що до найлїпших кінематоґрафічних воєнних образів, належать знимки зроблені за дозволом австрійсько-німецького уряду, фотографами, висланими шікаґовською часописею „Трібюн" під проводом Едвіна Ф. Вайґля. Сї образи показують в „Маджестік" театрі в Джерзи Сіти через сей тиждень, почавши від понедїлка 18. октобра. Дохід призначений в користь фонду для окалїчених жовнірів.

На самім початку війни виїхав був п. Вайґель до Европи і там в Бельгії зробив перші образи воєнні. Тепер показує він сїй части сьвіта живий образ сего, що на другім березї води дїялось. Повернувши до Америки і маючи уже практику та пізнавши тамошні відносини постарав ся він передовсїм о досконалий апарат фотоґрафічний, яким би можна було робити знимки на віддаль. З новими апаратами і з цїлим штабом фотоґрафів шікаґовської „Трібюни", вирушив знов на поле війни де ідучи за трома воєнними арміями австрійсько-німецьких війск робив знимки на трех воєнних теренах, а то на сході в Галичині і Росії, на заході у Франції, а на полудни на верхах Альпейських гір, куди рушили австрійсько-німецькі війска, в цїли стриманя Італїйцїв. Сї образи далеко лїпші від попередно зроблених в Бельгії, тому, що і відносини були лїпше знані, як також приготовлено ся до них стараннїйше. Знавцї, які бачили сї знимки, висказувались, що вони є лїпші від усїх попередно знятих воєнних образків. Вони переносять глядача на поле війни і дають йому вірний, виразний і дуже докладний образ сего, що там дїялось, а против чого славні подвиги Наполеона є дрібницею. Образи дїлять ся на 6 частий і будуть показувані від 1. години пополудни до 11. вечером в „Меджестік" театрі Джерзи Сіти до суботи. Усї місця лише по 25 цнт. від особи.

(Гляди за оголошенєм на иншій сторонї).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата **МИХАЇЛА КРАВЧУКА** з села Шилів, повіт Збараж, Галичина. Рік тому перебував в Нортгемптон, Па. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Hryc Krawczuk, 569 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man., Canada. 123-25

Пошукую свого товариша **ВАСИЛЯ КОВАЛЯ** з села Безбруд, повіт Золочів, Галичина. Він перебував через довший час в Провіденс і звідси виїхав. Підписаний одержав лист від його жени і хоче йому доручити. Він сам або хто про него знає, нехай зголосить ся до: John Tchorowski, 180 Chalkstone Ave., Providence, R. I. 124-26

Де є МИХАЇЛ ПУЩАК, з села Яселко, повіт Сянік, Галичина. Має 26 лїт; до Америки приїхав перед 4-ма роками. Тепер має перебувати в околици Бутлєр, Па. Пошукує його сестра в дуже важній справі. Хто би о нїм знав, або він сам, прошу написати на адресу: Mary Pushshak, 109 — 4th St., Passaic, N. J. 123-25

Пошукую свого мужа **ІВАНА ГРИЦЬКА**; походить з села Коляшне, повіт Сянік. Полишив мене з малою дитиною перед пятьма місяцями і від того часу не маю про него нїякої відомости. Уважай, мужу, на малу дитину і вернись. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Catharine Hrycko, 261 East Shoonmaker Ave., Monessen, Pa. 125

Пошукую свого брата **МИХАЇЛА КРИВКА** з села Корнива, пов. Городенка. Перед вісьмома роками приїхав до Америки і перебував в Ню Йорку. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся до: Andrij Krywko, Victoria Mine, Mond, Ont., Canada. 125

Пошукую свого брата **ІВАНА МАЦ** з села Чолгині, пов. Яворів, Галичина. Перед трема роками був у Вінніпеґу, Кан., опісля виїхав до стейтів. За подане його адреси дам нагороду. Він сам, або хто про него знає, нехай зголосить ся до: S. Matz, 8a St. Justin, Montreal, Que., Can. 125

КОЛИ ВАШ ТЕПЕРІШНИЙ ЗАРОБОК є за малий, то при спільній праці зі мною напевно збільшите його. Зверніть ся до мене, а я уділю Вам потрібні інформації і дам Вам ілюстровані катальоґи і всякі поради для осягненя сеї цїли. Зголошеня на заступництво на округ вишлю на жаданє. Пишіть сейчас, заки хтось другий Вас не випередив. Brooks Export Co., 45 West 34th St., New York, N. Y. 123-25

Сьвященик, котрого родина є тепер в краю, пошукує **ДОБРОЇ КУХАРКИ**, старшої женщини. Платня після умови. Зголошеня висилати на адресу: Sviaschenyk, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 122—

НА ПРОДАЖ ПІДПРИЄМСТВО ЧИЩЕНЯ ВІКОН в добрій місцевости. Сталої роботи є на $100 місячно. Продаєсь з причини недуги властителя. Ціна $250.00. Хто набуде сей бизнес не пожалує. Голоситись до: William Cybrynski, 918 Market St., McKeesport, Pa. 125-26

Німецька інфантерія на російськім фронті.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єґри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилєрія (полева)
а. кн. = артилєрія кінна
а. гір. = артилєрія гірська
а. кр. = артилєрія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пи. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилєрія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальнє ополченє (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 150

видана 27. марта 1915.

РАНЕНІ:

Порада Стефан, 80 п.
Примак Дмитро, 80 п.
Приставський Василь, 80 п.
Приставський Петро, 80 п.
Питляр Василь, 35 з. о.
Рахлевич Антін, 8 0п.
Різак Евстратій, 80 п.
Рогоцький Ілько, 80 п.
Романів Пилип, 80 п.
Романишин Іван, 80 п.
Русиновський Петро, 80 п.
Саган Теодор, 80 п.
Салагуб Теодор, 80 п.
Саврас Петро, 80 п.
Семкіпи Григорій, 80 п.
Сікорський Домин, 80 п.
Скруха Петро, 80 п.
Скиган Григорій, 80 п.
Слободян Петро, 80 п.
Собашик Іван, 80 п.
Сорока Іван, 80 п.
Стахів Ілько, 80 п.
Стеблій Яків, 80 п.
Стефанишин Никола, 80 п.
Стражник Володислав, 80 п.
Сверида Павло, 1 стр. (з 80 п.)
Свистун Никола, 80 п.
Сьвіткевич Адам, 80 п.
Терепа Яким, 35 з. о.
Трищуга Семен, 80 п.
Турчин Атанас, 80 п.
Тимчук Михайло, 80 п.
Федорів Фавстин, 80 п.
Хажан Семен, 80 п.
Хміляр Дмитро, 80 п.
Хміляр Лука, 80 п.
Цица Теодор, 80 п.
Цимбаліста Михайло, 80 п.
Чабановський Франко, 80 п.
Чорний Евзевій, 80 п.
Чорумбас Петро, 80 п.
Чучман Іван, 80 п.
Шайноха Василь, 80 п.
Шанковський Тома, 80 п.
Шемета Тимко, 80 п.
Шкробут Михайло, 80 п.
Шпак Ілько, 80 п.
Шперналь Іван, 80 п.
Шумляк Роман, 80 п.
Шишка Михайло, 80 п.
Щітка Антін, 35 з. о.
Юзва Іван, 80 п.
Яцентюк Іван, 31 л.
Ямнюк Яків, 80 п.
Ярмолюк Лука, 80 п.
Ясеницький Володислав, 80 п.
Яцишин Йосиф, 80 п.

ПОЛОНЕНІ:

Андроник Никифор, 80 п.
Андрушик Антін (в Росії)
Андрушик Олекса, ран. (у шпитали в Росії)
Андрущак Іван, 80 п.
Атаманчук Юрко, 80 п.
Бабуняк Теодор, 80 п.
Валацький Йосиф, 80 п.
Балас Василь, 80 п.
Балик Теодор, ран. (у шпитали в Росії)
Валяш Йосиф (в Росії)
Бамбола Іван, інф. (в Росії)
Банах Михайло, 80 п.
Банас Іван, інф. (в Росії)
Боднарський Йосиф, 80 п.
Белюх Василь, ран. (у шпитали в Росії)
Бербека Павло, 80 п.
Березовський Андрій, 80 п.
Беркела Михайло, 80 п.
Безкостий Михайло, 80 п.
Білецький Кароль, 80 п.
Бідюк Григорій, 80 п.
Блошко Іван, підоф., ран. (в Росії)
Бобер Гнат, інф., ран. (в Росії)
Боднар Володислав, 80 п.
Боярчук Харитон, 80 п.
Бок Володислав, 80 п.
Боруцький Семен, 80 п.
Бревський Іван, інф., ран. (в Росії)
Бруда Ілько (в Росії)
Британ Петро, 80 п.
Бутин Тома, 80 п.
Вздюх Йосиф, 80 п.
Венґриновський Домин, 80 п.
Вількушевський Володислав, 80 п.
Войтан Дмитро (в Росії)
Войтович Стефан, 80 п.
Войтина Стефан, 80 п.
Вовк Гнат, 80 п.
Волощук Михайло, інф., ран. (в Росії)
Ворона Григорій, 80 п.
Вощак Йосиф (в Росії)
Вусецький Никола, інф., ран. (в Росії)
Гай Іван, 80 п.
Гацюк Никола, інф. (в Росії)
Гарєчмак Дмитро (в Росії)
Гладик Іван, гефр. (в Росії)
Горемак Василь (в Росії)
Горчаковський Григорій, 80 п.
Гринєвич Іван, 80 п.
Гудима Методій, 80 п.
Ґусак Павло, ґефр., ран. (у шпитали в Росії)
Гуцул Михайло, інф. (в Росії)
Габа Василь, 80 п.
Гурський Михайло, 80 п.
Данкович Антін, 80 п.
Демчишин Лука, 80 п.
Демчишин Тимко, 80 п.
Дорош Яків, 80 п.
Дик Петро, 80 п.
Дмук Ілько, 80 п.
Дідик Филимон, 80 п.
Дідик Орест, 80 п.
Долішний Гнат, 80 п.
Дорош Іван (в Росії)
Дроздовський Казимир, 80 п.
Дручок Петро, 80 п.
Дутчак Василь, 80 п.
Журавель Іван (в Росії)
Жидко Кастан, ґефр. (в Росії)
Захара Яків, ран. (в Росії)
Заяць Стефан, 80 п.
Закревський Юрко (в Росії)
Заремба Йосиф, 80 п.
Завадовський Тома, 80 п.
Зельманович Гнат, 80 п.
Зукащук Іван (в Росії)
Ільницький Данило (в Росії)
Іщук Семен, інф. (в Росії)
Іващишин Олекса, 80 п.
Калин Василь, ран. (у шпитали в Росії)
Капелюх Стефан (в Росії)
Капітанець Антін, 80 п.
Картель Йосиф (в Росії)
Ківаш Андрій, з. о. (в Росії)
Климків Павло, 80 п.
Коць Яким, 80 п.
Когус Гнат, 80 п.
Когут Михайло (в Чорногорі)
Когут Франко, інф. (в Росії)
Коковський Григорій, 80 п.
Кольба Іван, 80 п.
Кольнюк Іван (в Росії)
Колодзінський Іван, 80 п.
Кондюк Іван, 80 п.
Кондюк Никола, 80 п.
Кондратюк Іван, 80 п.
Корнацький Франко, 80 п.
Корпан Іван, інф., ран. (у шпитали в Росії)
Косорук Дмитро (в Росії)
Косовський Іван, 80 п.
Костяник Адам, ран. (у шпитали в Росії)
Коваль Йосиф, 80 п.
Ковальський Асафат, 94 п.
Козачець Михайло, інф. (в Росії)
Креняк Дмитро, інф. (у шпитали в Росії)
Крупицький Жигмонт, 80 п.
Крупка Андрій, 80 п.
Крижановський Йосиф, 80 п.
Кухціцький Іван, 80 п.
Кудняк Іван, інф. (в Росії)
Курилкевич Іван, 80 п.
Кирич Михайло, 80 п.
Ляховський Павло, 80 п.
Лайбіда Григорій, 80 п.
Лановський Олекса, інф., ран. (у шпитали в Росії)
Лапінський Іван, 80 п.
Лехів Іван, 80 п.
Летків Дмитро, 80 п.
Ліс Іван, 80 п.
Лісовий Дмитро, 80 п.
Ломанець Іван, інф. (в Росії)
Лопух Антін, 80 п.
Ловчук Антін, інф., ран. (в Росії)
Любан Михайло, 80 п.
Луців Лука, з. о. (в Росії)
Луцик Дмитро, 80 п.
Лукашевський Іван, 80 п.
Лисак Іван, 80 п.
Лисик Яцко, 80 п.
Мацко Іван, 80 п.
Майкович Теодор, інф., ран. (у шпитали в Росії)
Мартинюк Панько, 80 п.
Марусич Іван (в Росії)
Масник Дмитро, 80 п.
Матернак Севастіян, ран. (в Росії)
Матій Роман, 80 п.
Матис Іван, з. о. (в Росії)
Мазовіта Максим, 80 п.
Мельник Дмитро, 80 п.
Мельник Ілько, 80 п.
Мочарський Гринько, 80 п.
Мосар Василь (в Росії)
Мосиан Ілько, 80 п.
Мовчан Василь, 80 п.
Мудрий Василь, інф. (в Росії)
Мульган Григорій, 80 п.
Микита Йосиф (в Росії)

(Дальше буде).